

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA
==== Izpitna pola 2 ====

- A) Naloge izbirnega tipa
- B) Strukturirani eseji

Sobota, 27. avgust 2022 / 120 minut (20 + 100)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prineše nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.

Konceptna lista sta na perforiranih listih, ki ju kandidat pazljivo iztrga.

Kandidat dobi list za odgovore.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na list za odgovore).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 120 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 100 minut.

Izpitna pola vsebuje 14 nalog izbirnega tipa v delu A in 4 esejske naloge, od katerih izberite in rešite 2, v delu B. V delu A je vsak pravilen odgovor vreden 1 točko, v delu B pa vsaka esejska naloga 15 točk. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 44, od tega 14 v delu A in 30 v delu B.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi v delu B naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

V **delu A** naloge rešite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

V **delu B** nalogi pišite v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 3 prazne.

M 2 2 2 5 4 1 1 2 0 2

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

Konceptni list

M 2 2 2 5 4 1 1 2 0 7

A) NALOGE IZBIRNEGA TIPA

1. Za katera cilja psihologije velja, da opredeljujemo duševne pojave in predvidevamo pojavljanje duševnih pojavov?
 - A Opisovanje in razlaganje.
 - B Napovedovanje in spreminjanje.
 - C Opisovanje in napovedovanje.
 - D Razlaganje in spreminjanje.
2. V katero panogo psihologije bi umestili raziskovanje psihologov, ki ugotavljajo, kako objave na družbenih medijih vplivajo na stališča posameznikov?
 - A Klinična psihologija.
 - B Razvojna psihologija.
 - C Socialna psihologija.
 - D Pedagoška psihologija.
3. Izdelava norm za psihološke teste je pomembna, saj z njimi
 - A presojamo posameznikov rezultat.
 - B izboljšamo zanesljivost psihološkega testa.
 - C poenotimo izvedbo psihološkega testa.
 - D zmanjšamo subjektivnost testnih nalog.
4. Za naslednji niz podatkov določite mediano in modus: 0, 3, 4, 7, 7, 8, 11, 12, 13, 15. Kateri odgovor je pravilen?
 - A $Me = 7$ in $Mo = 7,5$.
 - B $Me = 7,5$ in $Mo = 7$.
 - C $Me = 8$ in $Mo = 7$.
 - D $Me = 7$ in $Mo = 8$.
5. Aktivacijska funkcija čustev pomeni, da
 - A so čustva povezana s fiziološkim vzburjenjem.
 - B čustva usmerjajo naše vedenje.
 - C čustva služijo drugim ljudem, da bolje razumejo doživljanje posameznika.
 - D se izogibamo situacijam, ki so bile v preteklosti povezane z negativnimi čustvi.
6. Maturant Jon bi rad odšel na študij v tujino, vendar bi bil zaradi tega dalj časa ločen od svojega dekleta. Za kakšen motivacijski konflikt gre pri tem?
 - A Konflikt približevanje – oddaljevanje.
 - B Konflikt izogibanje – izogibanje.
 - C Konflikt približevanje – približevanje.
 - D Konflikt približevanje – izogibanje.

7. V kateri fazi stresa je posameznik kronično utrujen, nespečen, zmanjša se njegova imunska odpornost, je napet in razdražljiv?
- A V fazi izčrpanosti.
 - B V fazi odpora.
 - C V fazi alarma.
 - D V fazi šoka.
8. Katero vrsto spomina je učiteljica psihologije demonstrirala dijakom, ko jim je dala naslednje navodilo: Vzemite svinčnik in ga poglejte. Zdaj zamižite. Koliko časa vam je slika svinčnika ostala pred očmi?
- A Fotografski spomin.
 - B Trenutni spomin.
 - C Kratkotrajni spomin.
 - D Dolgotrajni spomin.
9. Kaj od naštetege **ne** velja za Ebbinghausovo raziskavo pomnjenja?
- A Uporabljal je metodo eksperimenta.
 - B Pozabljanje nesmiselnih zlogov je največje takoj po učenju.
 - C V enem mesecu brez ponavljanja pozabimo celotno gradivo.
 - D Prihranek časa pri ponovnem učenju istega gradiva se pozna tudi kasneje.
10. »V omari je pet parov čevljev in dva plašča. Je v omari več čevljev ali več oblačil?« Na kateri stopnji razvoja mišljenja po teoriji J. Piageta bi otroci pravilno odgovorili na to vprašanje?
- A Na predoperativni stopnji.
 - B Na predkonkretni stopnji.
 - C Na senzomotorični stopnji.
 - D Na stopnji konkretnih operacij.
11. Vpliv okolja je največji pri razvoju
- A vzkopljivosti.
 - B interesa za šport.
 - C sramežljivosti.
 - D inteligentnosti.
12. Za katero fazo razvoja po Freudovi teoriji je značilno otrokovo upiranje in kljubovanje zahtevam iz okolja?
- A Genitalno fazo.
 - B Fazo latence.
 - C Oralno fazo.
 - D Analno fazo.

13. Katero psihološko funkcijo omogočajo starši, ki otroku dopuščajo svobodno in kritično izražanje njegovega mnenja?
 - A Varnost.
 - B Ljubezen in sprejetost.
 - C Bližino in intimnost.
 - D Razvoj in uveljavljanje.
14. Za katero raven moralnega presojanja je značilna presoja dejanja glede na sprejetost in odobravanje v skupini?
 - A Prekonvencionalno.
 - B Konvencionalno.
 - C Postkonvencionalno.
 - D Nekonvencionalno.

B) STRUKTURIRANI ESEJI

1. Psihologi pogosto uporabljajo neeksperimentalne metode, kot je na primer opazovanje. Opredelite opazovanje ter poimenujte in opišite dve temeljni metodi opazovanja v psihologiji. S primeroma ponazorite, kako bi učitelj psihologije z opazovanjem proučeval, ali se pri dijakih strah med pisnim ocenjevanjem znanja povezuje s pridobljeno oceno (za vsako temeljno metodo opazovanja en primer). Pojasnite, zakaj učitelj za raziskavo ni uporabil eksperimenta (dve pojasnitvi). Presodite in pojasnite tri možne pomanjkljivosti opazovanja kot raziskovalne metode.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 2 2 5 4 1 1 2 1 1

11/20

2. V ustreznem čustvenem razvoju se oblikuje čustvena zrelost. Poimenujte in opišite značilnosti (sestavine) čustvene zrelosti. Na primeru dveh oseb z različnima poklicema ponazorite čustveno zrelost prve in čustveno nezrelost druge osebe pri opravljanju poklica. V vsakem primeru naj bosta razvidni po dve sestavini čustvene zrelosti, ki ju tudi poimenujte. Presodite vpliv različnih oblik učenja na razvoj čustvene (ne)zrelosti posameznika. Svoje presoje tudi pojasnite (tri presoje s pojasnitvami).

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 2 2 5 4 1 1 2 1 3

13/20

3. Med teorijami osebnosti poznamo tudi strukturne ali dispozicijske teorije. Poimenujte avtorja dimenzionalne teorije in dimenzije osebnosti, s katerimi opisuje strukturo osebnosti. Z vedenjem mladostnika na družinskih počitnicah ponazorite tri lastnosti enega pola ene dimenzije. Z vedenjem staršev na družinskih počitnicah pa ponazorite tri lastnosti enega pola druge dimenzije. Iz obeh primerov vedenj naj bosta razvidna opisana dimenzija in pol dimenzije. Pojasnite tri prednosti dimenzionalnih teorij osebnosti v primerjavi s tipološkimi in pojasnite dva doprinsa zgoraj opisane teorije k raziskovanju osebnosti.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 2 2 5 4 1 1 2 1 5

15/20

4. Predsodki so avtomatično prevzeti in ponavadi delujejo mimo zavestnega nadzora. Opredelite pojem predsodkov. Poimenujte in opišite tri vrste predsodkov. Vsako vrsto predsodkov ponazorite s primerom posameznika, ki bi opravičeval svoje predsodke z uporabo obrambnega mehanizma. V primere vključite vsaj dva različna obrambna mehanizma in ju tudi poimenujte. Presodite in pojasnite negativne posledice za žrtve predsodkov (tri presoje s pojasnitvami).

Prazna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

Prazna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.